LIBRARY
MANITOBA

Penningförsändelser

till alla platser i Skandinavien förmedlas, och användes endast banker, auktoriserade av Staten, vars garanti således gäller.

Lägsta försändningsavgift 50c. För belopp över $100.00 speciellt låga avgifter. Ångbåtsbiljetter till alla linjer redvilligt.

Dahl Steamship Agency
Tel. 29 011.
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN IS THE LARGEST AND HA S THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

Prov. Library
Dist. 30
Parliament Buildings

Dahl Steamship Agency

Äldsta skandinaviska ångbåtsagentur i Canada. Ombud för
ÖRSKA AMERIKALINJEN,
SCANDINAVIAN AMERICAN LINE,
SVENSKA AMERIKALINJEN,
och andra linjer.

För snabbaste expedition besök eller tillskriv

Dahl Steamship Agency
Tel. 29 011.
325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

ÅRG. (YEAR) 37. (Lösnummer 10 cts.) SVENSKA CANADA-TIDNINGEN, WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 11 JULI 1929. (Lösnummer 10 cts.) N:o 28

Mystiska eldsvådor i Saskatchewan.

Fyra skolhus brinna samtidigt. Man tror att eld anlagts av religiös sekt.

Ett skolhus i Blaine Lake-distriktet i Saskatchewan nedbrann härom natten, och tre andra skolhus i distriktet blevo mer eller mindre ramponerade av eldsvåda, som utbröt ungefär samtidigt. Det skolhus, som fullständigt brann ned, var beläget i Gillis, de övriga i Balmaral, Ospninia och Slovenka. Polisen är övertygad om, att det icke var en tillfällighet att det brann i fyra skolhus samtidigt och tror, att elden var anlagd, då det förefanns tydliga tecken på att olja och halm använts. Doukhoborsekten har nyligen hållit en av sina stora festligheter och dessa ha förut vid liknande tillfällen ställt till spektakel, bl. a.. genom att väcka anstöt genom att paradera fullständigt nakna på landsvägarna, så att myndigheterna måst ingripa. Polisen har därför den misstanken att medlemmar av sekten ha velat hämnas genom att sätta eld på skolorna.

Det är dock mycket svårt att få till stånd bevis för att få reda på vad var och en av det stora antalet doukobor's företagit sig den tiden, då elden anlades. Undersökning pågår alltjämt, och över femtio personer ha varit i förhör.

Norsk namnförändring som åstadkommer rabalder.

Trondhjemsborna visa sin misslelåtenhet med omdöpningen av staden genom visselkonserter och fönsterinslagning.

Omdöpningen av den norska staden Trondhjem till Nidaros har inte upptagits alltför nådigt av de goda "Trönderne". Enligt vad som framgår av de norska tidningarna, tycks man på flera håll vara synnerligen missbelåten med namnförändringen. När Kristiania blev Oslo gick det ju betydligt mera smärtfritt till, men då föregicks också förändringen av en allmän omröstning i frågan. Trondhjems namnförändring däremot var resultatet av ett stortingsbeslut utan att fråga efter vad Trondhjemsborna själva hade för åsikt. Och även om många anse, att stortinget hade full rätt att bestämma över stadens namn, då det gjort ganska mycket gott för staden, har omdöpningen i andra kretsar väckt den största förbittring. Samtliga tidningar i Trondhjem använda sig fortfarande av namnet Trondhjem, utom en, som bär namnet "Nidaros". Denna tidning fick nyligen erfara, vad det betydde att heta Nidaros, när "Trönder" äro på dåligt humör. Efter ett massprotestmöte, som samlade 25,000 personer, begav man sig till tidningens lokaler och slog ut fönsterrutor, höll visselkonsert och gav på andra sätt sin missbelåtenhet tillkänna. En del för demonstranterna misshagliga personer fick också sin beskärda del. Så bl. a. professor Heggstad, vilken var den enda stadsstyrelseledamot, som röstat för namnet Nidaros. Framför hans bostad samlades man och slog in fönsterrutor, rev ner staket och förstörde trädgårdsanläggningen. Polisen ingrep vid flera tillfällen och tog fast en del demonstranter, vilka dock släpptes sedan deras namn antecknats. De uppretade demonstranterna låto sig dock inte skrämmas utan fortsatte följande dag sina demonstrationer, visselkonserter och fönsterinslagning.

En liknande historia är också att anteckna från Bergen, där man föreslagit stadens namn ändrat till Björgvin (det tycks ha blivit modärnt i Norge att ändra namn på städerna). Här samlades man utanför en landsmålsförenings tidning och slog ut alla rutor i första våningen samt höll visselkonsert. Polisen ingrep, men man fortsatte visselkonserten utanför polisstationen.

Missionsförbundets i Canada årskonferens.

En kort resumé över Skandinaviska Missionsförbundets i Canada årsmöte hållet i Winnipeg den 4—7 juli 1929.

C. A. Quarnström.

På torsdagsaftonen läste först pastor F. O. Gustafson Ps. 126, sedan ett par inspirerande sånger sjungits. Han hälsade de närvarande välkomna, påminte om att det var Förbundets 25 årsmöte och riktade särskild välkomsthälsning till missionssekr. Joel S. Johnson, representant till vårt årsmöte från Staterna. "I denna församling stiftades Förbundet och har vid upprepade tillfällen haft årsmöten här."

Missionsföreståndare G. A. Quarnström svarade på välkomsthälsningen varefter missionssekr. Johnson på sitt medryckande sätt höll ett varmt missionsföredrag.

På fredagsmorgonen hälsade Förb. ordf. pastor G. A. Quarnström delegater och övriga närvarande välkomna. 1 Kor. 16: 57—58 lästes. Missionssekr. Johnson hälsades välkommen. Han svarade bl. a. med att på kinesiska säga sitt "puh kan tang ah" och talade om det intresse som förefinnes i Staterna för Canada; inom Förb. hade uttryckts önskan att kunna tiodubbla den hjälp vi få därfrån. Framtiden såg han ljus.

Pastor J. A. Dahlgren, som på fem år på grund av sjukdom ej kunnat vara med vid ett liknande möte, hälsades varmt och frambar tack för pekuniär hjälp och förböner. Trettio delegater hade infunnit sig. Olika kommittéer valdes. Till resolutionskommitté: bröderna E. Gillström och O. C. Lindoff; till presskom. bröderna Joel S. Peterson och G. A. Philblad. Missionsföreståndaren läste rapport, som han ombads publicera i Canada Postens och Förbundets Veckotidning. Sedan fingo vi lyssna till uppmuntrande rapporter av kassören, missionärerna och Bibelinstitutet. En på förra årsmötet tillsatt kommitté bestående av bröd. S. A. Anderson, Aug. H. Johnson, Oscar G. Moseson och C. Eliason rekommenderade att ett av familjen S. Andersons i Wetaskiwin till Förb. erbjudet hus till ålderdomshem icke skulle antagas.

Styrelsevalet utföll sålunda: ordf. G. A. Quarnström, vice ordf. G. A. Sanden, sekr. F. O. Gustafson, vice sekr. Emil Peterson, Malmo. Nu åts middag.

Eftermiddagssessionen inleddes med att br. Wickström läste Ps. 19. Nyvalda trustier blevo: Edvin Larson, New Sweden, Hans Johnson Småland. Till kassör valdes Aug. Aveson, med ersättning av femtio dollars per år.

Beslutades att till missionsföreståndare C. V. Boman ingå med begäran att få bidrag till en missionär; att ingå med förfrågan till North Park College om där funnes två eller fyra unga män som ville offra sig för Canada nästa sommar om underhåll kunde anskaffas.

Adjournerande avslutning med bön. av Svantesson.

På lördagsmorgonen öppnades sessionen med bibelläsning och bön av E. B. Anderson. Beslutades antaga styrelsens rek. att två nya trustier väljas. De blevo: A. Hallonquist och Lindvall. Missionärerna placerades: Br. Strendin blir kvar i Yorktondistriktet, br. Sanden på Alpinefältet, br. Lindoff i Weyburndistriktet, br. Gillström i Calgary, br. Joel S. Peterson insattes i Prince Albertdistriktet. Br. G. A. Philblad kallades att upptaga arbetet å Brockingtonfältet.

Förslag till stadgar för ungdomsföreningarna upplästes av br. Joel S. Peterson och antogs.

Förbundets kvinnoförening rapporterade genom syster Sigfrid Sanden. Föreningen har nu 108 medlemmar, har givit ett hundra dollars till Förbundet, 25 dollars till kyrkobygget i Wetaskiwin och har i kassan $43,38. Dess styrelse består av följande systrar: Ordf. Mrs. Sigfrid Sanden, Benito, sekr. Mrs. A. Lind, Wpg.; kassör Mrs. F. O. Gustafson, Wpg.

Skolfrågan upptogs En kommitté av följande personer tillsattes att finna plats för Institutet nästa år: Bröd. Hallonquist, Joel S. Peterson, F. O. Gustafson, E. Gillström, O. Moseson, Z. Lindvall, D. A. Larson, Hans Johnson, G. A. Philblad och A. Svantesson. Beslutades trycka årsberättelsen i år i större format och mer utstyrd än förut. Som kommitté tillsattes bröd. Gustafson, Quarnström, Svantesson. Bröd. Wm. Nelson och Nels Gradeen valdes till revisorer. Inbjudan från missionsförsamlingen i Malmö att hålla nästa årsmöte där antogs. Beslutades erkänna det goda och kristliga arbete br. D. N. Erickson utför i Scandinavia, samt att han sändes en brodershälsning genom sekr.; må Gud välsigna honom rikligen i det verket. Beslutades att styrelsen konsiderar att giva Ungdomsförbundet och Kvinnoföreningen rum på programmet ett annat år. Bröd. Quarnström och Joel S. Peterson skulle representera Förbundet vid bibellägret vid Pigeon Lake, Alta.

På lördags e.m. hölls en utflykt i bilar då stadens borgmästare, som ej var hemma sände som representanter ålderman, Mr. J. A. McKercher och sin sekr. Mr. Furgeson samt sin bil. Sedan stadens parker besetts stannade vi av i Kildonan park där vi alla bjödos på "ice cream" och tårta, som staden bekostade. Tal höllos av Rev. Gustafson ,Mr. McKercher och missionssekr. Johnson.

På fredagskväll hölls konsert med ett rikligt program av förs. rikliga gåvor. Brod. Joel S. Johnson talade då om vikten av sång och musik på hednamissionsfältet.

Under söndagen samlades stora skaror, även från omkringliggande platser. Missionsförst. läste Ps. 98. Br. Raymond Johnson från N. P. College talade till s. s. om "What would you like to be?" Från Matt. 5: 17—20 talade m. sekr. Johnson kraftigt om "människomeningar och Guds ord", varpå ett offer för Canadamissionen på $1085.00 upptogs. Sönd. e. m. var en särskild jubileumshögtid då m. förest. Quarnström läste historik, br. Sanden, som med fru kom till Canada för 28 år sedan, talade om erfarenheter från denna ringa begynnelsens tid; br. Gillström uppmanade "gån ut och gören alla folk till lärjungar". Förs. reste sig under det br. Strendin bad en varm bön för br. A. G. Olson, som för sin hustrus klena hälsa, ej kunde fylla sin plats på programmet. M. sekr. Johnson avslutade. H. H. nattvard firades. Vid kvällsmötet talade Pihlblad och Wickström. Kören, ledd av Esther Lind, deltog på ett förjänstfullt sätt i mötet. Efter det offentliga mötets slut var ett skönt bönemöte.

Enligt uppdrag,
G. A. Pihlblad.

Svensk ingenjörstriumf i Turkiet.

Trollhätteloken rulla nu bland berg och ökenslätter i Kemal Paschas land.

"Le groupe suédois", som de svenska järnvägsbyggarna få heta i turkiska pressen, tränga allt längre fram i Kemal Paschas solstekta land. Över avgrunder och ökenslätter, genom fjällmassiv och vulkankäglor utspännas de stålband, som skola skapa nya utvecklingsmöjligheter för den osmanska handeln och samfärdseln och möjliggöra ett bättre utnyttjande av Levantens naturresurser. Det är en gigantisk kamp mot vildmarken, som föres där borta på Anatoliens högslätter, en strid mellan ande och materia, mellan människan och naturen. Men svensk dynamit och svensk företagaranda gå segrande fram under Orientens brännande sol och i Kurdistans isiga stormar.

Några av de svenska järnvägsbyggarna där borta i östern ha meddelat en del detaljer om det fortskridande banbygget, och hur förhållandena gestalta sig just nu därute. Inalles finns för närvarande ett tjugutal svenska ingenjörer och affärsanställda vid företaget, medan den övriga tekniska och kamerala personalen representerar inte mindre än 16 nationer. Arbetarna äro till övervägande delen turkar, och arbetsstyrkan väntas i sommar komma att hålla sig omkring 20,000 man.

Banbygget fortskrider programenligt och inträffar intet oförutsett, beräknas det vara slutfört inom fixerad tid, år 1934. Mellan järnvägspersonalen och befolkningen råder fortfarande ett mycket gott förhållande och särskilt skandinaverna röna ständigt bevis på turkarnas storslagna gästfrihet. De flesta av tjänstemännen kunna nu så mycket turkiska, att de samtala med infödingarna på deras eget språk, varigenom tolkar icke behöva anlitas i så stor utsträckning. Vad de turkiska arbetarna beträffar så börja dessa nu bli allt mera vana vid banbyggnadsarbetet, och på sina håll går detta t. o. m. med sådan fart och precision att man kunde tro sig ha att göra med svenska rallare. Där inte alltför stora terrängsvårigheter lägga hinder i vägen terrasserar och rälslägger man i medeltal en halv kilometer bana per dag.

På den s. k. nordlinjen, som skall förbinda nuvarande rikshuvudstaden Angora, eller Ankara som turkarna skriva, med hamnstaden Eregli vid Svarta Havet — antikens Heraclea — en väglängd som inklusive en bibana till Filios uppgår till 45 mil. är en närmare 10 mil lång sträcka nu terrasserad och till största delen rälslagd. Denna sträcka har bjudit på åtskilliga besvärligheter och krävt betydande sprängningsarbeten. På de första 30 km. ha sålunda ett tiotal broar måst uppföras med en spännvidd av upp till 60 meter vardera och 34 km. från Irmak går banan genom en tunnel av 200 meters längd. De berg, man hittills haft att taga sig igenom, ha visat sig så lösa, att tunnlarna måst utmuras och stöttas på sidorna. På flodsläntorna ha dessutom en ansenlig mängd stödmurar måst uppföras.

Från Changri, där man nu håller på med avvägningar och utsättningar för de fortsatta arbetena, stiger banlinjen starkt och passerar högsta punkten i Kote, 15 mil från Irmak och 1,330 m. över havet. Där anlägges en 500 m. lång tunnel, vilken kommer att slutta nedåt Devretfloden, c:a 300 m. längre. Sedan banan passerat genom ett par dalgångar, vidtar från staden Cherkes en av de svåraste bitarna med lång nedstigning från Bayondr till Karabuk, där Filiasfloden korsas, och sedan branta stigningar mellan höga berg, där många tunnlar erfordras och floden övergås 4 a 5 gånger med 100 m. långa broar. Den sista biten fram till Svarta havet genomlöper jämförelsevis lätt terräng, men två väldiga tunnlar, som bli de största på hela nordlinjen skola där anläggas.

Den s. k. sydlinjen, som skall löpa från Fevzi-Pascha strax norr om Aleppo över Malatia till staden Diarbekir vid Tigris — en linje som blir c:a 60 mil lång och huvudsakligen tillkommit för exploaterande av de rika koppargruvorna vid Argana-Maden — kommer att bli märklig i sitt slag. Den sträckes över svindlande djup och brusande floder och skall klättra uppför Taurus väldiga bergskedja på en höjd av 1,500 m. över havet. En nära 10 mil lång sträcka av banan är nu rälslagd och trafikklar, och Trollhättelok och vagnar ha redan börjat rulla på den. Från Viansheir faller banan ned mot Eufrat genom djupa dalar till Malatia, och endast på denna sträcka ha ett tjugutal större broar och viadukter (en på 300 m. längd och 30 m. höjd) måst uppföras. Från Eufrat, som korsas med en 350 m. lång bro i 7 spann, vidtar den svåraste terrängen, vilken kräver flera viadukter, broar och tunnlar av upp till 1,300 m. längd.

Hälsotillståndet bland järnvägsbyggarna har hittills varit i det stora hela gott. Man börjar nu bli van vid klimatet, och några allvarliga sjukdomsfall ha inte inträffat. Det är också ganska väl sörjt med de sanitära anordningarna. Flerstädes utefter banlinjerna ha uppförts små sjukhus med plats för 10—12 sängar, varjämte dagligen förekommer utdelning till såväl tjänstemän som arbetare av kinin i avvägda portioner. Alla skandinaver underkasta sig för övrigt varje sommar en kinaprofylax för att om möjligt gardera sig för malarian.

Anläggningskostnaden för järnvägarna, för vilka som bekant Nydqvist & Holm är huvudentreprenör, har beräknats till 55 miljoner U. S. A.-dollars, d. v. s. c:a 200 miljoner svenska kroner. Betalningen erlägges efter hand som arbetena fortskrida. Trollhätteverkens leverans av rullande material omfattar 100 ånglok och 1,500 godsvagnar, och endast den hittills levererade materialen går löst på 25 miljoner kr. Man kan sålunda förstå, att det är ett jätteföretag våra svenska järnvägsmän äro engagerade i där borta i Orienten.

Sapiro har måst avbryta sin föredragsturne.

En halsåkomma gör det omöjligt för honom att tala för Saskatchewanfarmarna.

Aaron Sapiro har nödgats avbryta den föredragsturné, som United Farmers of Canada arrangerat för honom i Saskatchewan på grund av en halsåkomma med åtföljande heshet, som gjort det omöjligt för honom att tala. Efter att förra veckan ha hållit föredrag i Saskatoon och Weyburn, var hans röst alldeles förstörd, så att han ej kunde få fram annat än viskningar, och hans läkare tillrådde honom att under en längre tid ej hålla tal å möten. Farmarna måste därför nu nöja sig med att höra Sapiros budskap till dem uppläsas av annan person å deras möten. Det meddelas från Moose Jaw, där Sapiro skulle hålla föredrag efter mötet i Weyburn, att folk hade kommit långväga ifrån för att höra honom. Sapiro, som alltså ej var i stånd att tala, hade sänt en hälsning till de församlade och denna upplästes på mötet. Han rekommenderade en 100 procents pool för en period icke överstigande sju år och uppmanade farmarna att göra allt för att få en dylik genomförd genom lagstiftning, så snart två tredjedelar av farmarna underskrivit poolkontrakten. Detta är det enda sättet, på vilket man kan utrota de spekulativa elementen, förklarade Sapiro. Såsnart det stora flertalet farmare önska hel och full kooperation, kunna de få den genomförd.

En 100-procents pool behöves för att hindra att det stora kooperativa arbetet, som representerar majoriteten bland farmarna, blir ödelagt. Sapiro sade, att han utgav sig ej för att veta allt som rör detta ämne, men han hade studerat det på det grundligaste, och då farmarna förr följt hans påpekningar, när det gällt att upprätta det storslagna företag, som under loppet av några få år utvecklat sig till att bli den största organisation i sitt slag i hela världen, så menade han sig vara berättigad att önska, att de även i detta fall skulle noga överväga hans ord.

Aaron Sapiro.

Sapiro reser med det första tillbaka till sitt hem i Förenta Staterna.

Saskatchewanliberalerna vinna ett mandat vid omräkning.

Ha nu 27 mandat medan de konservativa ha endast 24.

Omräkningen i Cannington gav till resultat att den liberale kandidaten A. F. Steele segrade över independenten Dr. S. W. Arthur. Ännu återstå tre omräkningar. Ställningen är för närvarande följande: Liberala 27, konservativa 24, independenter 5 och progressiva 5. De liberala ha sålunda tre mandat mera än de konservativa. Det slutliga resultatet kommer ej att visa sig förrän nästa månad sedan val hållits i de två resterande nordliga valkretsarna. Inalles är mandatantalet 63.

Världsproduktionen av vete mindre i år.

Efter att ha insamlat meddelanden från hela världen, har Förenta Staternas jordbruksdepartement offentliggjort, att med undantag för Ryssland och Kina kan man vänta sig att veteproduktionen blir 5 procent mindre än förra årets. Reduktionen blir större än den vetemängd, som är över från 1928—29 års produktion, och det är därför troligt, att marknadspriserna komma att bli högre än priserna i år.

Finn Malmgren postumt hedrad av Italiens regering.

Italienska regeringen har postumt tilldelat dr. Finn Malmgren en förtjänstmedalj i guld och dessutom anslagit en årlig pension av 2,000 kr. till dr Malmgrens efterlämnade moder. Samtidigt sänder regeringen till henne alla dokument från undersökningskommisionens utredning av "Italias" undergång och dr. Malmgrens död.

Prärieprovinsernas naturliga tillgångar

Det kommer nu icke att dröja länge förrän de tre prärieprovinserna få kontroll över sina naturrikedomar.

Manitoba, Saskatchewan och Alberta komma nu att snart få själva ta hand om sina naturrikedomar. Det har dragit ut långt på tiden med underhandlingarna, men nu finnas de bästa utsikter till en för provinserna särdeles fördelaktig ordning. Från Ottawa har just kommit meddelande om, att den federala regeringen och Manitobaregeringen ha accepterat Manitobakommissionens förslag som basis för frågans ordnande. Även ledes har meddelats, att Saskatchewans och Albertas rikedomar komma att återbäras enligt samma villkor som Manitobas resurser. Det vill säga, att de få dominion-subsidier efter samma måttstock som Manitoba.

Det anbud, som Alberta-regeringen mottagit tidigare i början av innevarande år, var fördelaktigare än något tidigare anbud, och det skulle ha förbättrat provinsens ekonomiska ställning avsevärt, om den hade accepterat det, skriver "Alberta Farm Journal", men man fann det klokast att förhålla sig avvaktande, tills den kommission, som var utsedd av regeringen för att allsidigt studera frågan, hade avgivit sin rapport. Rapporten offentliggjordes för tre veckor sedan, och de terminer, som föreslogos i denna, visade sig vara mycket fördelaktiga, från provinsiell synpunkt sett. De tre kommissionsmedlemmarna, en från Ontario, en från Saskatchewan och en från Manitoba, rekommenderade att resurserna skulle överleverera till provinserna fortsatt utbetalning av den subsidie, som nu gives och större subsidie alltefter som provinsens invånarantal växer, samt dessutom gottgörelse med ett belopp av över fyra och en halv miljon doll. på grund av att den särskilda subsidien inte utbetalades förrän en längre period efter provinsens grundläggande.

Underhandlingarna mellan Dominionregeringen och provinserna Alberta och Saskatchewan komma nu att fortsättas, och man blickar framåt mot ett snart ordnande av frågan, så att parlamentet, när det nästa gång samlas, slutligen kan ha saken helt och hållet ordnad till alla tre provinsernas stora belåtenhet.

Lastbilsolycka i Alberta.

John Rollag, en farmare från Wrentham, Alberta, befann sig häromdagen på hemväg från Coutts med ett trucklass gasolin, när han fyra mil norr om Milk River hade den oturen att hans lastbil gled ned från vägen med den sorgliga påföljden, att hans dotter och en av hennes väninnor, som var med honom allvarligt skadades, Rollag själv undslapp med några skråmor. Hans dotter, Josie, 17 år, fick nyckelbenet och flera revben brutna, medan hennes väninna, Verna Christensen, en fjortonårig dotter till hr. och fru Alfred J. Christensen, Wrentham, fick ryggraden så svårt skadad, att hon senare avled på ett sjukhus i Lethbridge. En jury, som tillsattes för att fastslå orsaken till olyckan, kom till det resultat, att de avlagda vittnesbörden tydde på, att Rollags lastbil hade haft för tungt lass i förhållande till dess kapacitet och att han hade mist kontrollen över den.

Svensk-amerikan skänker myntsamling till Sverige.

En minnesgod son av Sverige, mr. R. Robertson, nu tjänsteman vid The American Numismatic Society's museum i New York, har såsom uttryck av tacksamhet för vad han i sin ungdom lärt i sitt fäderneslands museer, till Kungliga myntkabinettet överlämnat en samling av över 100 mynt och medaljer. Bland de senare märkas två över flygaren Charles Lindbergh.